

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr,
na stronie 3-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100%, więcej.

Numer telefonu: Nowemście 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemście-Pomorze.

ROK XVII

NOWEMŚCIE-POMORZE, WTOREK, DNIA 16 LUTEGO 1937.

N — Nr. 20

Kto jest zadowolony z ludowców?

Na kongresie socjalistów, który się odbył w Radomiu dn. 2 lutego, poświęcono kilka ustępów powitaniu czerwonej Hiszpanji. Tow. Topinek mówił: „Z tego miejsca zasyłamy robotnikom i chłopom w Hiszpanii braterskie pozdrowienia i gorące życzenia jak najrychlejszego zwycięstwa”. Cała sala wstaje, rozlegają się okrzyki: „Niech żyje Hiszpania ludowa”. Orkiestra gra „Międzynarodówkę”. Polska Partia Socjalistyczna solidaryzowała się z komunistyczną Hiszpanią, niszczącą kościoły i mordującą duchowieństwo.

Na innym stanowisku stanęli delegaci na kongresie Str. Ludowego. Gdy jakiś „Wiciowiec” zaczął im mówić o czerwonej Hiszpanii, wśród chłopów powstało oburzenie i niefortunnie wielbiciel podpalaczy kościołów musiał zejść z trybuny.

Dla wszystkich było wiadomym po sojuszu komunistyczno-socjalistycznym w Łodzi i Zgierzu, że na kongresie socjalistów okazała się znaczna wpływy komunistów. To jednak nie przeszkadzało, że prezydent Zarządu Głównego Str. Ludowego w osobach pp. Thugutta i Rataja wysłało serdeczne pozdrowienia socjalistom na ich kongres. Nie należy się dziwić p. Thuguttowi, który w swoim przemówieniu wstępnym na kongresie ludowców wyraźnie oświadczył, że ludowcy są skłonni do sojuszu z socjalistami. Ale p. Rataj, który mówił o samodzielności Str. Ludowego, podpisując list razem z p. Thuguttem, widocznie jest także zwolennikiem solidarnego maszerowania z socjalistami.

Przyznać trzeba, że prasa lewicowa starała się z kongresu Str. Ludowego wyciągnąć wniosek, że ludowcy są pozyskani bez zastrzeżeń dla sojuszu z socjalistami. Największe jednak zadowolenie wyrażają Żydzi, gdyż kongres pominął milczeniem sprawę spolszczenia handlu i emigracji żydowskiej. Żydowski „Nowy Dziennik” obysypał kongres pochwałami. „Nowy Dziennik” wolałby, aby kongres wystąpił otwarcie za Żydami. Musi się jednak zadowolić jego milczeniem. „Nowy Dziennik” pisze: „Na dzień dzisiejszy milczenie to ma wobec faktów rozsądnego antysemityzmu swoje znaczenie dodatnie”. Więcej widocznie autorzy milczenia obecnie powiedzieć nie chcieli. Organ żydowski wyraża nadzieję, że Str. Ludowe wypowie się przychylnie w sprawie żydowskiej.

Przypomnieć należy, że na kongresie b. poseł Krysa z Warszawy zgłosił w sprawie żydowskiej następującą rezolucję:

„Kongres Str. Ludowego uważa, że za niepodległością polityczną winna iść niepodległość gospodarcza i kulturalna, a więc obowiązkiem wszystkich czynników rządowych i społecznych jest poparcie wszelkich rozsądnych wysiłków w kierunku unarodowienia handlu i przemysłu oraz zapewnienia polskości zawodów wolnych, w szczególności zatrudnienie w dziedzinach, opanowanych dziś przez Żydów, części mas chłopskich, pozostających bez chleba w polskiej wsi”.

Prezydium kongresu było tą rezolucją zadowolone, gdyż uchwalenie jej nie podobalo się socjalistom. Choć przemówienie, uzasadniające ten wniosek, zebrani przyjęli oklaskami, prezydium rezolucji nie poddało pod głosowanie, ale przekazało naczelnemu komitetowi wykonawczemu. Nieuchwalenie tej rezolucji podobalo się Żydom, także „Robotnik” wyraził zadowolenie z kongresu i organ lewicy sanacyjnej, „Kurier Poranny”.

W żydowskim piśmie „5-ta rano” red. Manes Fromer umieścił rozmowę (nie wymieniając nazwiska) z działaczem ludowym, który go oświecił o stosunku chłopów w sprawie walki z Żydami. Zdaniem owego działacza nie chłop gani się do handlu w miastach, ale czynią to kupcy poznańscy. Pisarz żydowski stwierdza: „W rzeczywistości dla chłopów w Polsce nie ist-

nieje wogóle sprawa żydowska.” Z tego by wynikało, że ludowcy mają zgodzić się z tym, żeby Żydzi pozostali nadal panami w handlu w Polsce. Tak pocieszają się pisarze żydowscy w okresie żywiołowego ruchu, który zapanował na wsi o odzyskanie wsi, miasteczek i miast przy pomocy synów chłopskich.

Te pochwały żydowskie trochę zaniepokoiły przywódców Str. Ludowego. „Piast” — pismo ludowe — tłumaczy, że Żydzi, którzy popierali przez 10 lat sanację, nawet w okresie Brzeźcia i masowym udziałem w wyborach w 1930 r. na kandydatów sanacyjnych, określili sami swój stosunek do chłopów i ruchu ludowego. Z tego by wynikało, że gdyby Żydzi nie popierali sanacji, to Str. Ludowe wyraźnie stanęło by po ich stronie. Taki stosunek do Żydów kompromituje tych, którzy Stron. Ludowym kierują. K. Wierczak.

Jeszcze 9 narodowców pozostaje w Berezie.

Dwa dyplomy i skrobanie kartofli.

Warszawskie „ABC” pisze: „Przybył do Warszawy adw. Marian Jursz z powiatu wysoko-mazowieckiego, znany działacz narodowy, zwolniony przed kilku dniami z obozu izolacyjnego w Berezie.

Sześciotygodniowy pobyt w Berezie odbił się bardzo wyraźnie na wyglądzie adw. Jursza. Wskutek trudów więziennych i więziennego życia znacznie zeschupiał, nadto zmienił uczesanie, ostrzyżono mu bowiem krótko włosy. Jakkolwiek Bereza nadszarpnęła poważnie siły i zdrowie adw. Jursza, czuje się dobrze i powrócił już do pracy społeczno-politycznej, która zjednała mu tak dużą popularność w powiecie.

Obecnie w Berezie Kartuskiej pozostaje jeszcze 9 cich narodowców. Wszyscy są zdrowi i czują się dobrze, o ile pozwalają na to warunki życia w obozie. Trzech z pośród izolowanych narodowców nie posiadało dotąd ciepłej bielizny, którą dzielić się z nimi musieli współtowarzysze niedoli. Obecnie brak ten został usunięty.

Regulamin życia więziennego jest szczególnie uciążliwy ze względu na bardzo wczesną pobudkę: już o godz. 4 w nocy. Po ubraniu się i myciu następują zajęcia, polegające głównie na pracy fizycznej i trwające do godz. 7 wieczorem, po czym budynki więzienne zalega cisza.

Za pewnego rodzaju wyróżnienie i złagodzenie życia więziennego uważa się obdarzenie t. zw. funkcją, to jest przeznaczenie więźnia do pracy gospodarczo-porządkowej w obozie. „Wyróżnienie” takie spotkało także adw. Mariana Jursza, prawdopodobnie, jak zauważa ABC, ironicznie, ze względu na posiadanie przez niego dwa dyplomy: prawniczy i inżynierski. Delegowano go mianowicie do skrobania kartofli w kuchni.

Dotkliwie izolowanym daje się we znaki brak wspólnej modlitwy, której regulamin nie przewiduje oraz zakaz czytania książek i czasopism. Jedyną „rozrywką” w Berezie jest golenie się i reperacja odzieży. Możliwość porozumiewania się z współtowarzyszami niedoli jest również w wysokim stopniu ograniczona.”

Min. Poniatowski na Zamku.

Warszawa. Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął we czwartek po południu ministra rolnictwa i reform rolnych J. Poniatowskiego.

Rektor Uniwersytetu u ministra oświaty.

Warszawa. Przybył do Warszawy rektor USB prof. Witold Staniewicz i był przyjęty na audiencji przez ministra oświaty prof. Świętosławskiego, z którym omówił szczegółowo ostatnie wypadki, jakie rozegrały się na terenie tego Uniwersytetu.

Gratulacja Hitlera dla Ojca św.

Berlin. Kanclerz Hitler wysłał do Papieża Piusa XI telegram gratulacyjny z okazji rocznicy koronacji.

Zyczenia P. Prezydenta R. P. dla Ojca św.

Warszawa. Z okazji 15 tej rocznicy koronacji Ojca św. P. Prezydent Mościcki przesłał pod adresem Jego Świątobliwości Piusa XI telegram następującej treści:

„W imieniu całej Polski, która w ciągu długich tygodni z żywym i pobożnym niepokojem śledziła wiadomości, dotyczące stanu zdrowia Waszej Świątobliwości i która przylączyła się dziś z uczuciem szczególnego przywiązania do radości, wywołanej w całym świecie katolickim przez Jego postępującą powrót do zdrowia, proszę Waszą Świątobliwość, aby z okazji rocznicy koronacji raczyła przyjąć wyrazy hołdu i mego synowskiego przywiązania, jak również najgorętsze i wciąż żywe moje oraz narodu polskiego życzenia całkowitego powrotu do zdrowia Waszej Świątobliwości oraz długiego i coraz bardziej chwalebnego panowania apostołskiego”.

Wydalenie 4 maturzystów z Chełma

Książę prefekt zawieszony w czynnościach.

Chełm. Chełm żyje pod wrażeniem usunięcia z gimnazjum tutejszych 4 uczniów 8 klasy na parę miesięcy przed maturą oraz zawieszenia w czynnościach prefekta księdza dr. Sekreckiego.

Prasa żydowska podaje jako przyczynę usunięcia uczniów, że byli oni „znani z akcji oenerowskiej”.

Warto zwrócić uwagę, że właśnie w Chełmie i Zamościu najżywiej rozwijała się akcja komunistyczna, a władze szkolne nie przeciwdziałały jej skutecznie tak długo, aż doszło do niebywałego faktu morderstwa, popełnionego przez ucznia-komunistę Stanika na tle porachunków partyjnych. Ow Stanik raz już uprzednio był skazany za działalność komunistyczną, a potem ponownie przyjęty do gimnazjum. Podobnie uczniowi-komuniście Zy-dowi Gutharcowi pozwolono zdawać maturę po wyroku, skazującym za akcję antypaństwową.

W obrębie kuratorium lubelskiego niedawno wyszła na jaw sfera kierownika szkoły w Nałęczowie — Szuberta, któremu sądownie udowodniono rozpajanie młodzieży. Po tym procesie Szubert został przeniesiony na inne kierownictwo stanowisko.

Co do ks. Sekreckiego, to głównym motywem jego zawieszenia jest podobno zarzut, iż „utrudniał współżycie narodowości”, jak wolno przypuszczać, żydowskiej z polską.

Ostatnio do Chełma przybyła komisja kuratorium z Lublina z kuratorem na czele, celem zbadania sprawy czterech wydanych uczniów.

Jak podaje ostatnio „Gazeta Polska”, relegacja ta uczniów została cofnięta.

Jeszcze w sprawie skandalu chełmskiego.

Warszawskie „ABC” podaje ciekawą rzecz o stosunkach w gimnazjum im. Czarnieckiego w Chełmie. Otóż kierownikiem „Straży Przedniej” tam był uczeń 8 klasy Łagoda, który propagował bezbożnictwo, zalecając do czytania takie książki jak np. „Mroki średniowiecza”, zachwalał czerwoną Hiszpanię, urządził z kolegą i libację w restauracjach żydowskich, a nawet zaciągał kolegów do bursy gimnazjalnej, gdzie odbywały się zabawy pijackie. Obiecujący ten młodzieniec był chory wenerycznie. To wywołało ferment wśród młodzieży przeciw niecznej robocie Łagody. Również ks. prof. Sekrecki potępił taką działalność „Straży Przedniej”, tym bardziej że dyr. Lipski nie tylko nie przeciwstawił się tej komunizującej działalności, ale nawet uratował Łagodę od wydalenia.

Senat również przeciw Poniatowskiemu.

Warszawa. Komisja rolno Senatu przyjęła projekt noweli do dekretu w sprawie lasów państwowych w brzmieniu sejmowym ze zmianą, odnoszącą się do art. 26, według której na potrzeby państwowego gospodarstwa leśnego min. skarbu na wniosek min. rolnictwa upoważniony jest do zaciągania pożyczek krótkoterminowych do wysokości 20 proc. rozchodu eksploatacyjnego brutto.

Z krwawej Hiszpanii.

Dom na głównej ulicy Oviedo, zniszczony przez bomby komunistów.

Zwycięstwo gen. Mola nad rz. Jarama.

Sforsowanie rz. Jarama.

Paryż. Agencja Havasa donosi, że oddziały, dowodzone przez gen. Mola, sforsowały rzekę Jarama i zajęły miejscowość San Martid de la Vega, stanowiącą ostatni ośrodek oporu wojsk rządowych. Straże przednie powstańców zbliżyły się do przedmieść miejscowości Argando i opanowały odnogę kolejową, wiodącą z Madrytu do miejscowości Chinohon. Równocześnie wojska powstańcze zajęły odcinek szosy, wiodącej z Madrytu do Walencji, przecinając tym samym ostatecznie linię komunikacyjną, którą odbywało się zaopatrzenie Madrytu w amunicję i żywność.

Korespondent Havasa podkreśla, że walki nad rzeką Jarama miały przebieg niesłychanie krwawy. Zwycięstwo gen. Mola nad rzeką Jarama może mieć olbrzymie skutki strategiczne i wpłynie niewątpliwie na losy Madrytu.

W czasie ostatniej ofensywy powstańcy na odcinku 20 kilometrów posunęli się w głąb do 15 tu kilometrów.

Walki na południu.

Sewilla. Gen. Queipo de Llano donosi, że operacje w prowincji Malaga rozwijają się nadzwyczaj pomyślnie. Wojska powstańcze doszły już do miejscowości Montrill, którą zajęły.

Revolucja w Hondurasie.

London. Jak donosi agencja Reuters, w Hondurasie wybuchła wczoraj rewolucja. Rewolucjonisci zostali przez oddziały wierne rządowi odparci i zbiegli w góry.

Zarząd Kościoła ewang. w Niemczech podał się do dymisji.

Berlin. Jak utrzymują w kołach poinformowanych, zarząd niemieckiego Kościoła ewangelickiego podał się do dymisji w piątek po południu.

Katolicy w Meksyku w obronie swych kościołów.

Z polecenia władz zamknięto ponownie szereg kościołów. We wielu miejscowościach katolicy zmusili władze do ponownego otwarcia kościołów.

Niesamowity testament.

Powieść angielska.

(Ciąg dalszy).

— To moja rzecz, legaty mogą pozostać jak były. Zmiana testamentu dotyczy się tylko bratanka mego.

— Więc nie pozostaje mi tu nic do powiedzenia — rzekł młody pan, dotknięty do żywego tym brakiem poczucia rodzinnego swego klienta — jak to, że takiego testamentu w życiu moim jeszcze nie widziałem.

— Doprawdy? Więc słuchaj pan, co ci teraz powiem. Jeżeli natychmiast tu w mojej obecności nie przepisziesz na czyste tego testamentu i nie podpiszesz go wraz z przywołanymi świadkami, utracisz te 1000 funtów szterlingów rocznego dochodu, które dotychczas pobierałeś odemnie. Więc wybieraj pan!

Pan Todd nie wahał się długo. W przeciągu godziny był ten krótki testament prawomocnie wygotowany.

Bardzo ciekawe sprawy poruszono w dyskusji w plenum Sejmu.

Warszawa. Dnia 12 bm. rozpoczęła się w pełnym Sejmie dyskusja nad budżetem. Dyskusja potrwa do 25 bm.

O konsolidację Narodu.

Debatę ogólną zapoczątkował poseł Duch, przy końcu oświadczył on, że „czas najwyższy na konsolidację sił wewnętrznych narodu”. Należy zakończyć zbyt długi okres przejściowy, gdyż dalsze jego trwanie groziłoby osłabieniem związku między obywatelami i państwem z tej przyczyny, iż znaczna ilość obywateli, nie należących do obozu rządowego, stoi poza możliwością wpływania na sprawy państwowe i nie ponosi za nie odpowiedzialności. W tym dziele konsolidacji Sejm mógłby odegrać rolę dodatnią i wybitną.

O dogadanie się z chłopami i o amnestii dla Witosa.

W dyskusji pierwszy przemawiał ks. poseł Lubelski. Stwierdza on, że sytuacja polityczna przedstawia się nie dobrze i wymaga uzdrowienia. Stawia postulat, żeby dogadać się z chłopami polskimi, którzy koją Polakę i chcą jej służyć. Chcą jednak, żeby ich słuszne postulaty były spełnione. Chcą także amnestii dla swego przywódcy Witosa i zmiany ordynacji wyborczej. Świadczy to nie tylko o przywiązaniu wsi do swoich przywódców i obozu ludowego, ale i o tym, że poczuwają się do odpowiedzialności za losy Polski!

Mówca przypomina, że kilka razy przemawiał za zgodą i konsolidacją wszystkich sił państwowo-twórczych bez względu na taki, czy inny stosunek do rządu.

Chaos ustawowy w Polsce.

Posłanka Prytorowa mówiła na temat ustaw i ich wykonania w Polsce. W tej dziedzinie panuje kompletny chaos. Obywatel nie może nigdzie znaleźć posłuchu. Jest jak piłka przerzucana od ministerstwa do ministerstwa, nieraz przy akompaniamencie lekceważącego stosunku. Nikt się nie troszczy o wprowadzenie ustawy w życie.

Jako przykład może służyć dekret z przed 4 lat o naprawie rynku mięsnego. Obrót tego rynku to 4 miliony złotych, zyski z obrotu ciągle idą do kieszeni jednostek niepożądanych. Co znaczy ten nadmiar słów o ratowaniu wsi przez coraz nowe i genialniejsze metody gospodarcze, kiedy jesteśmy bezsilni wobec ludzi, papierowych?

Kto wywoził złoto za granicę?

Pos. Wymysłowski, robotnik z Łodzi, wystąpił ostro przeciwko przemysłowcom. Jeśli trzeba płać podatki, to przemysłowcy tłumaczą się, że nie mają pieniędzy, ale na wywóz za granicę pieniądze się znajdują. Przypomina, iż zapytywał p. wicepremiera o nazwiska tych, którzy wywieźli złoto za granicę. Odpowiedzi dotychczas nie otrzymał. Milczenie znaczy to, iż złoto było, ale zostało wywiezione za granicę.

Pos. Kozicki przypomina, iż p. wicepremier odpowiedział pos. Wymysłowskiemu, że pieniądze są z powrotem w Banku Polskim.

Pos. Wymysłowski: Ale chodzi mi o nazwiska. Pos. Kozicki: Oświadczył, że tego nie może powiedzieć.

Dyrektorzy po kilkanaście posad...

Pos. Wymysłowski: Nie otrzymałem również odpowiedzi na drogie pytanie, dlaczego nie zastosowano hasła surowego życia do dyrektorów różnych przedsiębiorstw państwowych i nie obłożono im pensji. Surowe życie stało się jeszcze surowsze dla mas pracujących, ale inni żyją sobie dobrze i otrzymują po kilkanaście posad.

Premier Składkowski: Nie ode mnie otrzymał... Pos. Wymysłowski: To też zwracam się do p. prem., żeby te rzeczy naprawił.

Sprawa jednolitej organizacji młodzieży.

Pos. Hermanowicz z Wilna oświadczył, że młodzież robotnicza, rzemieślnicza i przemysłowa jest wielokrotnie licniejsza od akademickiej i przy rozstrzygnięciu zagadnień młodzieży nie powinna być pominięta. Między rokiem 18, a służbą wojskową młodzież staje się państwem organizacyj, których zarządzeniami są kastety i pałki. Mówca proponuje utworzenie jednolitej organizacji młodzieży i wysuwa pomysł stworzenia osobnego kuratorium młodzieży.

Odpowiada mu pos. Bakon, który wskazał, że młodzież jest głęboko patriotyczna, niezależnie od tego, czy to jest młodzież akademicka, robotnicza czy wiejska i w jakiej organizacji się znajduje.

Nowy tupet żydowski.

Zyd Sommerstein zaprzecza, jakoby moment gospodarczy odgrywał w spotęgowaniu antysemityzmu rolę. Kiedy żydzi zwracają się do rządu, dlaczego nie uspokaja ekscesów, otrzymują odpowiedź, że rzecz ta wychodzi ze społeczeństwa i że trzeba w społeczeństwie montować siły, które się przeciwstawiały złym instynktom. W Sejmie nie widzimy tych sił.

Mówca wyraża uznanie młodzieży żydowskiej, która

— A zatem — rzekł pan Nelson, biorąc do rąk pióro do podpisania swego nazwiska i zwracając się do adwokata i dyrektora kancelarii — uważajcie panowie, że ja podpisując tę moją ostatnią wolę, jestem przy zupełnie zdrowych zmysłach i w razie potrzeby zechciejcie zaświadczyć o tym.

Była noc ciemna i król mamony w postaci pana Nelsona siedział samotny przy sutoj wieczerzy w swym pałacu w Pompadur Hall. Wygalonowani lokaje już się byli oddalili, tylko ochmistrz domu ustawiał jeszcze karafki z kosztownym winem na stole przed możnowładcą. Była to smutna biesiada, jeden półmisek za drugim schodził nietknięty ze stołu, bo pan Nelson nie miał tej nocy apetytu.

— Johnsonie! — rzekł do ochmistrza, upewniwszy się, że inni lokaje słyszą słów jego nie mogą — czy pan Eustachiusz był tu?

— Był, jasnie panie.

— I odszedł już?

— Tak jest, przybył tylko po swoje rzeczy i zaraz doróżką odjechał.

— Dokąd?

— Tego nie wiem, proszę jasnie pana, słysza-

ra udaje się na uczelnię, nie będąc pewną swego bezpieczeństwa wobec ustawicznych zaburzeń uniwersyteckich.

Pos. Bakon: Dwóch studentów Polaków zginęło.

Pos. Sommerstein: W samej Łodzi zginęło 10 żydów.

Nie wolno prowadzić podwójnej buchalterii, jeżeli idzie o życie ludzkie, co jest sprzeczne także z religią chrześcijańską.

Pos. Bakon: Ale nie jest sprzeczne z talmudem.

Pos. Sommerstein: Pan nie zna talmudu.

Skargi na krzywdzenie Pomorza i Wielkopolski.

Pos. Szymański stanął w obronie ludności ziem zachodnich, mówiąc, że służba państwowa jest dla Pomorzaków i Poznańców zamknięta. Ziemię tę uważa się jako eksploatacyjną kolonię, dobrą do płacenia podatków, ale nie przyznaje się jej mieszkańcom zdolności do sprawowania urzędów Komisaryczny prezydent Poznania sprowadził nawet dwóch woźnych z poza Poznania, jakby na miejscu brakowało kandydatów. Poseł zna wypadek o przyjęciu w znanej instytucji trzech kandydatów z Warszawy. Ponieważ jednak nie było dla nich miejsca, więc „trzeba było” zwołać trzech Poznańczyków. Na Pomorzu i Poznańskim jest wielu bojowników o niepodległość, którzy są poprostu bez środków do życia.

Poznańskie i Pomorze są Polską A tylko z zewnętrznego wyglądu. W rzeczywistości zrównuje je się obecnie z Polską B. Są to dziś ziemie o największym nasileniu bezrobocia, lichych naogół glebach i przemysłu w stanie upadku.

Pos. Tarnowski zwrócił uwagę na propagandę skrajnych hasel. Propaganda ta pojawia się nawet na łamach pism prorządowych, przez rząd subwencjonowanych, jak np. „Kurier Poranny”. W roku ubiegłym odbył się zjazd grupy Żelazców, na który przybył również przedstawiciel rządu. Zjazd uchwalił deklarację, którą by można nazwać „narodową komuną”. Rząd od tej deklaracji jeszcze się nie odciał.

Pos. Walewski zgłosił interpelację w sprawie książki posła czechosłowackiego w Rumuni Szaby, w której tenże zaleca wprost nowy podział Polski.

Zydzi chcieliby zarobić nawet na zgniłych śledziach.

Dla gojów i takie śledzie dobre.

Gdynia. Gdyniński port rybacki był ostatnio miejscem niesamowitej orgii żydowskich handlarzy śledziami. Do portu zawinął statek „Konghaven”, który przybył z Bergen z 14-dniowym opóźnieniem z powodu burzliwego stanu morza. Na statku znajdowała się m. in. partia surowych śledzi w ilości 200 tysięcy kg, przeznaczonych częściowo jako ładunek tranzytowy dla Czechosłowacji, częściowo dla firm gdynińskich „Mewa” oraz „Gdynski Import Sledzi”.

Kiedy otwarto luki towarowego statku, załadowane śledziami, zaczął się z nich unosić niemiłosierny wprost do zniesienia zapach, który odczuwano nawet w odległości kilkudziesięciu metrów od basenu portowego. Przywołana komisja ekspertów stwierdziła, że śledzie są już w stanie silnego rozkładu i nie nadają się do konsumpcji. Odbiorcy towaru stawili cały transport do dyspozycji zakładowej „Nor-k Storild Co” w Bergen.

Tymczasem jednak pojawili się w porcie w wielkiej gromadzie żydowscy handlarze śledziowi, którzy zjechali się do Gdyni z całego kraju, aby zakupić śledzie ze spódlowanego wielkiego transportu. Dowiedziawszy się zaś o decyzji komisji ekspertów, Żydzi nawiązali telegraficzny kontakt z załadowcą w Bergen, aby im odstąpił cały transport po odpowiednio niższej cenie, ponieważ były widoki, że załadowca będzie chciał uratować choćby część strat, jakie poniósł przez zepsucie się transportu.

Równocześnie Żydzi poczęli wywierać różnymi sposobami nacisk na gdynińskie władze celne i sanitarne, aby zwolano nową komisję sanitarną, która by orzekła, że śledzie — aczkolwiek gnijące — nadają się do sprzedaży na rynku polskim. „Przybyłych do portu ekspertów przywitani Żydzi gotowymi już kotletami, upieczonymi z gnijących śledzi. Komisja jednak nie zmieniła orzeczenia pierwszych ekspertów i orzekła, że cały transport powinien być zniszczony. Naturalnie Żydzi nie dali jeszcze za wygraną i czynili dalsze starania, by polskich konsumentów jednak uszczęśliwić „świeżutkimi” śledziami.

Zdaniem Żydów biedny polski robotnik czy chłop strawił wszystko. Był interes szedli!

Skutki bojkotu żydów.

Łódź. W Sieradzu dał się zauważyć znaczny odpływ elementu żydowskiego.

W ciągu roku przybyło polskich składów 42, żydowskich ubył 28, warsztatów polskich przybyło 10, żydowskich ubył 11, straganów polskich przybyło 48, żydowskich ubył 55.

75 rodzin żydowskich musiało opuścić Sieradz, gdyż nie znalazły tam środków do życia.

tem tylko, jak mówił do doróżkarza, że ma do Birmingham jechać.

— Czy nie zostawił jakiego listu do mnie?

— Nie, kazał mi tylko powiedzieć, że odtąd nie będzie się już naprzykrzał jasnie panu; lecz mu żal bardzo, że się tak w gniewie z jasnie panem rozstawiać jest zmuszony.

— Czemu nie powiedziałeś mi rychlej o tym?

— Bo pan Eustachiusz kazał mi powiedzieć to dopiero, gdy się jasnie pan pytasz o niego.

— To już dobrze, Johnsonie. Teraz rozkażesz wszystkim tu w domu, aby się nie wazyli wspominać o panu Eustachiuszu. Każdy, kto jego imię wymówi, zostanie natychmiast wydany z służby.

— Dobrze, jasnie panie — rzekł Johnson i wyszedł z pokoju.

Pan Nelson, pozostawiając sam, oglądał się wożko, patrzył na ten stół, srebrnymi i kryształowymi naczyńkami zastawiony, na wiszące na ścianie, drogiemi tapetami obite, arcydzieła sztuki malarzkiej, ogromne sumy kosztujące, na kosztowne lustra weneckie i na kominek o gzymsach marmurowych, na którym ogień trząsał wesoło, na miękkie, kwieciste kobierce i pomyślał: „wszystko to jest moja własność”, ale potem mruknął z westchnieniem: „cóż mi po całym tym przepychu!”

(C. d. n.)

WIADOMOŚCI

Nowe miasto, dnia 15 lutego 1937 r.
 Kalendarzyk. 15 lutego, poniedziałek, Faustyna i Jow.
 16 " wtorek, Juliany M.
 Wachód słońca g. 6 — m. 50. Zachód słońca g. 16 — m. 49.
 Wachód księżycy g. 8 — m. 49. Zachód księżycy g. 60 — m. 00.

O pomoc stypendialną dla młodzieży pomorskiej. Apel do b. stypendystów Starostwa Krajowego Pomorskiego.

Starostwo Krajowe Pomorskie od lat kilkunastu rozciąga opiekę nad zdolną, a niezamożną młodzieżą pomorską, studiującą na uczelniach wyższych w bardzo krytycznych warunkach materialnych. Środki na stypendia dla studentów szerepie z funduszu, powstającego ze zwrotu stypendiów, pobranych przez byłych stypendystów, piastujących obecnie już płatne stanowiska. Coraz to większa jednak liczba studentów potrzebuje pomocy i to pomocy jak najwydatniejszej. Surawą pomocy stypendialnej, udzielanej corocznie przez Starostwo Krajowe, zajęł się Pomorski Sejmik Wojewódzki na sesji w dniu 26 stycznia br., który uchwalił zwrócić się z publicznym wezwaniem do wszystkich byłych stypendystów o spłatę długów, zaciągniętych wobec społeczeństwa pomorskiego, do wszystkich b. stypendystów, którzy są w możności przystąpić do spłaty pobranego na studia stypendium. W głębokiej trosce o podniesienie kultury i jak najszerszych mas ludności pomorskiej Starostwo Krajowe Pomorskie zwraca się do tych, którzy sami, niegdyś korzystając z pomocy społeczeństwa pomorskiego, znają nie- zwykłą ciężką dźwigającą studenta niezamożnego, pozbawionego nie tylko środków na opłaty uniwersyteckie, na książki, ale nawet na życie, aby przysilił z pomocą swym żądnym wie- dzy kolegom. Sumienie i honor byłego stypendysty nie mo- że zezwolić, aby pozostał głuchym na to wezwanie, wiedząc o niezwykłych trudnościach, w jakich znajduje się dziś mło- dzież akademicka. Starostwo Krajowe Pomorskie prosi więc o przystąpienie do spłaty pobranych stypendiów wszystkich swych b. stypendystów choćby w drobnych, ale regularnych ratach mie łącznych.

Wszelkie wpłaty na poczet pobranego stypendium aka- demickiego należy ukuć ukuć na konto w P. K. O. Nr. 600 220

Z miasta i powiatu.

Cena chleba zwiększa.

Nowe miasto. W porozumieniu z p. Starostą donoszę, że 1 kg chleba kosztuje 33 gr. Starszy cechu, Morenc.

Z posiedzenia Rady Miejskiej.

Nowe miasto. W dniu 12 bm. o godz. 8 zebrał się członkowie Zarządu jak i Rady Miejskiej prawie w komple- cie w sali posiedzeń celem uchwalenia budżetu na rok gos- podarczy 1937-38. Punkt o godz. 8 zebrał p. Burmistrz zebranie wygłaszając przemówienie o ogólnym stanie budżetowym miasta, co z wielką uwagą wysłuchano. Opracowany przez członków projekt budżetu został każdemu p. radnemu w dru- ku doręczony, tak że mógł się z nim zapoznać. Budżet referował p. wiceburmistrz Bol. Jentkiewicz. Budżet został z drobną jedynie zmianą przyjęty w całości.

A mianowicie w dziale I obniżono o 200 zł wydatki na sily kancelaryjne, którą to kwotę uchwalono złożyć jako po- moc dla utworzonej Bezpłatowej Kasy Pożyczkowej. Ostatecznie przyjęto budżet w sumie 127800 zł w dochodach i rozchodach. W wolnych gło- sach zabrał głos radny p. Ludwicki z tym, by spód bekonów odbył się na targowisku miejskim. Wniosek tym p. Prze- wodniczący przyrzekł się zainteresować. Posiedzenie zam- knięto po wyczerpaniu porządku obrad o godz. 10.

Na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą
 złożyło Kolo Rodzicielskie przy Gimnazjum Państw. im. ks. Bisk. Wł. Bandurskiego w Nowymieście wraz z Gronem naucz. tegoż zakładu kwotę 65 zł.

Na pomoc zimową dla bezrobotnych w Nowymieście na r. 1936-7 zadeklarowali:

Dr. Werner Bronisław jedną 50-złotową obligację pożycz- ki konsolidacyjnej wraz z kuponami, Krasinski Franciszek, mleczarnia 65 zł, Pracownicy firmy Krasinski mleczarnia 10, Klein Maks 1, Rogacki Narcyz 1, Majewski Franciszek 3 zł, Wisniewski Wład. 1, Topolewski Leon 3, Radziński Józef 3, Hankwitz Gotfrid 7,50, Lipińska Anna 15, Ziełński Kazi- mierz 6, Wisniewska Helena 3, Gorzkiewicz Józef 6, Kryz- mten Bernard 3, Zegnotat Paweł 3, Stanowicka Franciszka 6, Lewalski Eryk 50, Kulowski Piotr 3, Mówka Władysław 3, mec. Nikodemski Nikodem 50, Olikowski Norbert 6, Nowek Władysław 1,50, Błażewska Waleria 3, Drwęca, Spółka Wy- dawnicza 40 zł.

Wszystkim ofiarodawcom w imieniu Komitetu i rzeszy bezrobotnych składamy serdeczne podziękowanie.

Nowe miasto, dnia 13 lutego 1937 r.
 Za Obywatelski Miejski Komitet Zimowej Pomocy Bezrobotnym
 (—) Wachowiak, burmistrz, (—) Ks. Dr. Leon Pryba, Sekretarz Komitetu, Przewodniczący Komitetu.

Na ekranie

w Nowymieście we wtorek 16. bm.: „Pod dwiema flagami” — barwny film, osnuty na tle przygód, pochodów i walk Legii Cudzoziemskiej, o emocjonalnym napięciu. W gło- wnych rolach dobrzy artyści: Claudette Colbert, Ronald Col- man i W. Mc. Leglen.

Mały król — to film o ciekawej akcji. Laglen w roli żołnierza obywatela i mały Freddie Bartholomew w roli młodocianego króla stworzyli wspaniałe postacie.

Odpuść św. Walentego.

Nowe miasto. W ostatnią niedzielę parafia nasza ob- chodziła doroczną swój odpuść św. Walentego. Samą odpra- wił ks. prob. Kita z Gwizdzin, kazanie ks. prob. Korowski z Tylic. Udział wiernych był liczny, kościół był przepelniony.

„Niespodzianka” K. H. Roztworowskiego.

Dyrekcja Teatru Ziemi Pomorskiej donosi nam, że przy- bywa do naszych miast zespół teatru, aby wystąpić gościć- nie z dramatem K. H. Roztworowskiego pt. „Niespodzianka”. Utwór ten utrzyma na scenie jeden jedyny raz w doborowej obsadzie z p. Wandą Zofierską i p. Piekarskim na czele, który również reżyserował sztukę.

„Niespodzianka” należy do czołowych utworów naszego współczesnego dramaturgii, a autor jest pisarzem na- wroś narodowym i chrześcijańskim. Utwory jego znalazły na przychylniejszą ocenę wszystkich bez wyjątków krytyków. Dlatego też nie wątpimy, że wszyscy popłyną na występ zespołu Teatru Ziemi Pomorskiej, aby podziwiać głębię myśli autora w wzorowym wykonaniu artystów toruńskich.

KOMUNIKAT

Żałobna Msza św.

Uroczysta akademicka.

Nowe miasto. W sobotę, dnia 20 lutego br. o godz. 9 odprawiona zostanie w kościele para- fialnym w Nowymieście żałobna Msza św. za dusze zmarłych i poległych we walce o Polskę Wiel- ką, o Polskę Katolicką członków Stron. Narodowego O godz. 8 wiecz. natomiast odbędzie się w Hotelu Centralnym uroczysta akademicka. Przemawiać będzie p. Wajsa, brat zmarłej rekordzistki, b. więźni brzeski. Uprasza się o liczny udział. Wstęp tylko dla członków, zaopatrzonej w legitymację na rok 1937. Legitymację nabyć można w sekretariacie Stron. Narodowego w Nowymieście.

Zarząd Stron. Narod. na obwód nowomiejski.

Przedstawienie odegrane zostanie: dn. 16 bm. w Dział- dowie, przedprzedaż biletów w księgarni p. Asmann, dn. 17 bm. w Lidzbarku, przedprzedaż biletów u p. Piotrow- skiego, dn. 18 bm. w Nowymieście, przedprzedaż bile- tów w „Drwęcy”, dn. 19 bm. w Lubawie, przedprze- daż biletów w „Hotelu pod Orłem”.

Uwaga szachistów.

Lubawa. Zapowiedziany już dawniej turniej szachowy o mistrzostwo pow. lubawskiego odbędzie się w Lubawie, dnia 21 bm. w szkole powszechnej o godz. 10.15. Ze wzglę- du na duże koszty organizacyjne (nagrody) — wpisowe z 0.50 zł podwyższa się na 1 zł.

Czuwaj! Grzymowicz Bron.

Wielki pożar w Rybnie.

Ogółem spaliło się 13 budynków.

Rybno. W ub. czwartek o godz. 6 wieczorem wybuchł pożar w zespole p. Granicy. Pożar w krótkim czasie przerzu- cił się na inne budynki i zagrody. Ogółem objął on 7 go- spodarstw, a 13 budynków, w tym 7 domów mieszkalnych, pozbawiając spory zastęp ich mieszkańców dachu nad głową. Szkody obliczają na 30-40 tys. zł. Przyczyna pożaru dotąd nie ustalona. W akcji ratunkowej prócz miejscowej brały jeszcze udział 4 Straty Poż. Na miejsce wypadku przybył p. Starosta.

Diamantowe gody małżeńskie.

Wonna. W sobotę, dnia 6 lutego rb. obchodzili pp. Ignacy i Katarzyna z Kirsztelów Michalecy z Wonna rzadką uro- czystość diamentowych godów małżeńskich. Sędziwy Jubilat liczy obecnie 81 lat, a Jego żona 84 lat, a mimo to cieszą się czestym zdrowiem. Podczas uroczystości została odpra- wiona Msza św. przez ks. kanonika Dobbkę w kościele parafialnym w Szwarcenowie na intencję sędziwych Jubilatów. W uroczystości tej brały udział wszystkie dzieci w liczbie 5, 19 wnuków i 3 prawnuków oraz spora liczba gości. Sędziwym i czcigodnym Jubilatom i naszej redakcja ży- czy zdrowia i błogosławieństwa Bożego na dalszą drogę po- zycia małżeńskiego oraz doczekania się żelaznych godów.

Z Pomorza.

Włamanie.

Zaborowo. W nocy na 7 bm. nieznani sprawcy włamali się do mieszkania rolnika Marchewicza i dokonali kradzieży większej ilości garderoby damskiej, jak futra pła- szcza sukienki, garderoby męskiej bielizny pościelowej i oso- bistej ogólnej wartości 400 zł. Policja wszczęła dochodzenia i wpadła na trop sprawców.

Bezrobotni obrzucili kamieniami samochód starosty.

Lipinki, pow. świecki. We wtorek, 9 bm., doszło tu do demonstracji bezrobotnych.

Wielu Lipinki jest siedzibą urzędu gminnego. Wspomnia- nego dnia przybył do Lipinek starosta powiatowy p. Cwi- narowicz ze Świecia w sprawach budżetowych gminy. Bez- robotni tej okolicy, dowiedziawszy się o przybyciu starosty, postanowili wysłać do niego delegację, celem przedłożenia próby o pracę lub zapomogi. P. starosta wysłuchał ich żalów i przyrzekł im niezwłoczną pomoc, stąd też delegacja, zadowolona z odpowiedzi, wyszła.

W sali, przylegającej do biur urzędu gminnego, tymcza- sem zgromadziło się wielu bezrobotnych i ci w chwili, kiedy p. starosta w towarzystwie swe o urzędnika i wójta opu- szczali biuro, nie chcieli ich wpuścić. Kiedy urzędnicy we- rzeli wydosłali się na drogę, wylegli i bezrobotni na nimi i w chwili, kiedy samochód starosty ruszył, posypali się ka- mieniami w kierunku auta, jeden kamień trafił w szybę samo- chodu i rozbił ją, nie czyniąc na szczęście szkody żadnemu z pasażerów.

Na miejsce zaś przybyli niebawem posilki policji i ta rychło przywróciła porządek we wsi, aresztując prowadzący owych niechwalonych zajęć. We wsi panuje spokój; policja prowadzi dochodzenia.

Krwawa awantura pijaków w Grudziądzu kosztuje 3 młodociane życia ludzkie.

Grudziądz. W przedostatnią niedzielę nad ranem na terenie „Domu Żołnierza” przy ulicy Prowiantowej wywiąła się krwawa bójka, która podlegała za sobą śmierć młodego człowieka, zaś 2 osoby walczyły z śmiercią. Ponadto było kilku rannych.

W górnej sali „Domu Żołnierza” odbywała się zabawa, na którą wstęp dozwolony był ściśle za zaproszeniami. Nad ranem około godz. 4 przybyła do „Domu Żołnierza” grupa młodych ludzi pijanych, usiłując dostać się do sali. W tym przeszkodził im straż porządkowa, uważając ich za hołtu. Osobnicy byli jednakże bardzo pataczywymi, gdyż jeszcze kilkakrotnie usiłowali dostać się do wnętrza, jednak nada- remnie.

Wreszcie osobnicy ci pokłócili się sami między sobą, a następnie weszli do sali, w trakcie której używano nożów i sztylsetów. Gdy o bójce powiadomiono obecna w lokalu policja, w krótkim czasie już bez życia 24-letni piekarz Henryk Nowaczynski, któremu sztylsetem rozpruto dosłownie brzuch tak, że wyszły wnętrzności. Obok leżał w straszliwy sposób zmasakrowany 23-letni uczeń szewski Zygmun Rutkowski, u którego m. in. stwierdzono ciężką ranę w okolicy serca. Stan jego jest beznadziejny. Ciężko ranny jest również brat jego, 22-letni Jan Rutko- wski, co do którego lekarze również stracili nadzieję utrzy- mania go przy życiu. Łęgi ranny jest 21-letni Kłucinski który po natężeniu mu opatrunku w szpitalu miejskim wró- cił o własnych siłach do domu.

Wezwane pogotowie zabrano zwłoki Nowaczynskiego oraz rannych do szpitala. Dochodzenia prowadzi podprokurator Kaczanowski.

Zestawienie rodzajów i wartości świadczeń w naturze.

Zgodnie z przepisami § 67 ustęp II, rozporządzenia wy- konawczego do ordynacji podatkowej Urząd Skarbowy po- daje do wiadomości zestawienie rodzajów i wartości świad- czeń w naturze celem umożliwienia służbodawcom stosowania się do tych norm przy obliczaniu podatku dochodowego od uposażeń, wypłacanych w roku 1937.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Ilość ko- wzgl. litr	Wartość ustalona w roku 1935	Wartość ustalona na rok 1937
I. Ziemioplody i produkty z nich.				
1	żyto	100 kg	12,50	20
2	pszenica	"	17,00	24
3	jęczmień	"	13,50	21
4	mąka żytnia 70 proc.	"	21	31
5	mąka pszenna 60 proc.	"	29	41
6	otręby żytnie	"	11	14
7	otręby pszenne	"	13	15
8	kasza jaglana	"	58,50	61
9	" jęczmienna	"	29	38
10	" tatarszana	"	59,50	61
11	" pszena	"	53,50	59
12	groch jadalny	"	33,00	36
13	fasola	"	39,50	42
14	buraki ćwikłowe	"	13,50	13
15	marzech jadalna	"	14	14
16	cebula	"	25	21
17	ziemniaki	"	4	4
18	kapusta świeża	"	10	11
19	" kiszona	"	18	21
20	chleb żytni	"	25	30
II. Nabiał.				
21	mleko świeże	1 litr	0,15	0,15
22	masło mleczarskie	1 kg	3,00	2,95
23	ser	"	2,50	2,40
24	jaja	15 szt.	1,50	1,50
III. Mięso i produkty zwierzęce				
25	mięso wołowe	100 kg	135	128
26	" cielęce	"	130	120
27	" wieprzowe	"	140	141
28	" baranie	"	135	125
29	słonina	"	180	175
30	saucio	"	190	188
31	smalec	"	250	237
32	łój toplony	"	172	172
33	kiełbasa zwyczajna	"	150	142
IV. Artykuły kolonialne:				
34	ryż średni	1 kg	65	68
35	kawa w ziarnie	"	6,50	6,75
36	" zbożowa	"	0,50	0,56
37	herbata	"	18,—	20,—
38	cukier	100 kg	100,—	100,—
39	sól	"	35	32
40	śledzie gatunek średni	1 szt.	0,10	0,10
V. Opat światło i inne:				
41	drzewo w szczapach	1 m ³	10,—	10,—
42	" w wałkach	"	9,—	9,—
43	węgiel kamienny	100 kg	4,40	4,20
44	brykiety	"	4,80	4,40
45	mydło zwykłe	"	130,—	127,—
46	soda	"	25,—	21,—
47	torf	1 kłafka	10,—	10,—
48	nafta	1 litr	0,42	0,42
49	gaz	"	"	"
50	elektryczność	1 kwh.	"	"
VI. Różne naturalia:				
51	krowa wolna	rocznie	160	160
52	rola bez obróbki	1 ha	70	70
53	" z obróbką	"	140	140
54	1 pok. m. eszk. z kuchnią w miescie rocz.	"	180	180
55	2 pokoje	"	240	240
56	3 " "	"	450	450
57	4 " "	"	620	620
58	5 " "	"	820	820
59	6 " "	"	1,000	1,000
60	1 " " na wsi	"	100	100
61	2 " "	"	180	180
62	3 " "	"	260	260
63	4 " "	"	370	370
64	1 pokój umeblowany w miescie	"	360	360
65	1 " nieumeblowany na wsi	"	200	200
66	1 " umeblowany	"	240	240
67	1 " nieumeblowany	"	120	120
68	całk. utr. 1 osoby z mieszk. w miescie	"	960	960
69	" " " na wsi	"	750	750
70	" " " bez mieszk. w miescie	"	750	750
71	" " " na wsi	"	500	500
72	obiad dla artystów i muzyków 1 obiad	"	1	1
73	" " " " " " " " " " " "	"	0,80	0,80
74	kolacja dla artyst. i muzyków 1 kolacja	"	0,90	0,90
75	" " " " " " " " " " " "	"	0,60	0,60
76	oświetlenie i opał 1 pokoju rocznie	"	110,—	100,—
77	" " " 2 pokoi	"	170,—	170,—
78	" " " 3 " "	"	280,—	280,—
79	" " " 4 " "	"	360,—	360,—
80	utrzymanie oficera na statku	"	1.200,—	1.200,—
81	" " " marynarza	"	900,—	900,—
82	całodzienne utrzymanie dla czeladników wraz z mieszkaniem, opałem i światłem.	"	"	"

Nowe miasto, dnia 10 lutego 1937 r.
 Naczelnik Urzędu Skarbowego (—) Szczepański.

KACIK RADIOWY

Audycje Polskiego Radia w Warszawie.

Wtorek, dn. 16. II. 630 Audycja poranna. 11.30 Audycja dla szkół. 12.03 Płyty. 16.15 Mała ork. Pol. Radia. 16.30 Płyty. 17.00 „Dni powstania p. Kowalski h.”. 17.50 „Skrytka załazła nr. 2” — monolog. 19.00 Dyskutujemy: „Czy demokracja uszczęśliwia?” 19.20 Koncert ork. wojsk. 20.15 Koncert symf. 22.30 „Zima poetyczna” — kwadrans poezji. 22.45 Muzyka.

Środa, 17. II. 630 Audycja poranna. 11.30 Audycja dla szkół. 12.03 Koncert rozrywkowy. 15.15 Płyty. 16.10 Sio- chowski dla dzieci. 16.35 Koncert solistów. 17.00 „Sytuacja na Bałtyku w r. 1920 a dziś” — odczyt. 17.15 Reportaż mu- zyczny. 19.20 Płyty. 19.55 Płyty. 21.00 „Opowieści o Cho- pinie” — wieczór X. 21.45 Koncert (Mozart). 22.35 Mała ork. Pol. Radia.

Program Polskiego Radia S. A. Rozgłośnia Pomorska w Toruniu.

Fala 304,3 m. 986 Kc. 16—24 Kw.
 Wtorek, dn. 16. II. 12.03, 13.00, 15.40, 16.30, 18.20 Płyty. 12.50 Pomorska gazeta roln. 15.15 Koncert reklam. 15.35 Życie kulturalne Pomorza. 16.00 Nasze miasto przy pracy: Ch jnieć — pogad.

Środa, dn. 17. II. 13.00, 15.40, 18.25, 19.55 Płyty. 15.15 Koncert reklam. 15.35 Wład. społ. 16.00 Ks. Władysław Cho- tkowski — pogad. 18.20 Pogad. społ. W świetle dla bez- robotnych. 19.20 Muzyka kameralna.

Poza tym transmisje z innych polskich stacyj.

Zawarcie układu handlowego polsko-niemieckiego na dalsze 2 lata.

Warszawa. Trwające od trzech miesięcy rokowania handlowe z Niemcami zostały zakończone. Rokowania toczyły się częściowo w Berlinie a częściowo w Warszawie. W wyniku rokowań przedłużony został układ gospodarczy i płatniczy polsko-niemiecki z dnia 4 listopada 1935 na dalsze dwa lata.

Sąd Najwyższy uchylił wyrok, uniewinniający Grzeszolskiego

Warszawa, 12. 2. Dziś w godzinach wieczornych Sąd Najwyższy uchylił wyrok uniewinniający Sąd Apelacyjny w sprawie Grzeszolskiego, oskarżonego — jak wiadomo — o otrucie talem własnych dwojga dzieci.

Grzeszolski na rozprawę do Sądu Najwyższego nie przybył.

Niezwykły epilog sprawy trucielielskiej Grzeszolskiego.

Dnia 13 bm. małżonkowie Grzeszolscy w „Hotelu Polskim” w Krakowie popełnili samobójstwo, trując się talem. Grzeszolski już nie żyje. Jego żonę również zastano bezprzytomną — jednak jest nadzieja utrzymania jej przy życiu.

Tuchaczewski w niełasce, chciał popełnić samobójstwo.

Marszałek Tuchaczewski od pewnego czasu, a zwłaszcza od ostatniego procesu Radka i towarzyszy nie ukazuje się publicznie.

Podobno bawi na Kaukazie i usiłował popełnić samobójstwo z powodu tego, że popadł w niełaskę.

Nowaczyński zrzekł się orderu czechosłowackiego.

Warszawa. W związku z książką, wydaną przez b. posła czeskiego w Bukareszcie, Szebę, a propagującą rozbiór Polski, znany publicysta Adolf Nowaczyński wystosował pismo do konsula w Lubawie, zrzekając się nadanego mu orderu Lwa Białego. Nowaczyński wysłał list z orderem na ręce obecnego posła czeskiego w Warszawie, dr. Slavika.

Dodatni bilans handlowy za styczeń.

Saldo dodatnie naszego handlu zagraniczn. za styczeń wynosi 7 miln. 651 tys., o 2 mil. 2 miln. 320 tys., więcej niż za styczeń.

„ORA“ to pierwszej jakości proszek do prania

Wszędzie do nabycia.

RUCH TOWARZYSTW.

Baczność P. P. Pszczelarze!

Nowemiasto. Niezwłocznie przystąpić należy do zamawiania cukru ulgowego na wiosenne podkarmianie pszczół na podstawie poświadczeń urzędowych pp. wójtów wzgl. sołtysów o ilości posiadanych obecnie roli. Gotowe formularze na poświadczenia te odebrać można każdego dnia bezpłatnie u p. Kujańskiego w Nowym Mieście. Równocześnie z poświadczeniem złożić należy u skarbnika p. Wardowski go w Nowym Mieście Łąkowa należytość za cukier i to 50 gr. za kg. Na razie przysługują na każdy rój 2 kg cukru ulgowego. Zamawianie cukru uskutecznić trzeba najpóźniej do dnia 20 lutego br.

Nowemiasto. Zarząd Obwodu Powiatowego L. O. P. P. zawiadamia, że walne zgromadzenie Obwodu Powiatowego odbędzie się w Nowym Mieście dnia 2 marca 1937 r. o godz. 14 w sali Rady Powiatowej z następującym porządkiem dziennym:

1. Zgajenie.
2. Ouczytanie protokołu z ostatniego walnego zebrania.
3. Wybór prezydium walnego zgromadzenia.
4. Sprawozdanie zarządu za rok 1936.
5. Sprawozdanie komisji rewizyjnej za rok 1936.
6. Udzielenie absolutorium zarządowi.
7. Uchwalenie zarządu.
8. Wybór delegata na walne zgromadzenie Okręgu.
9. Wybór komisji rewizyjnej.
10. Budżet na rok 1937.
11. Program pracy na rok 1937.
12. Wolne wnioski.
13. Zakończenie.

Walne Zebranie Związku Hallerczyków.

Lubawa. W niedzielę, dnia 11 lutego 1937 r. o godz. 14.30 w lokalu p. Asta, przy ul. Granwaldzkiej, w Lubawie, odbędzie się roczne walne zebranie Związku Hallerczyków. Placówki Lubawy, z niżej podanym porządkiem obrad.

Stawienie wszystkich drubów obowiązkowe.

1. Zgajenie, 2. sprawdzenie obecnych, 3. wybór marszałka walnego zebrania, 4. sprawozdanie Zarządu: a) prezesa, b) sekretarza, c) skarbnika, d) komisji rewizyjnej, 5. Absolutorium dla zarządu przez komisję rewizyjną, 6. wybór nowego zarządu: a) prezesa i z cy, b) sekret. c) skarbnika, d) ławników, e) komisji rewizyjnej, 7. Objęcie prezydium przez nowego prezesa (zarząd), 8. wnioski, 9. uchwały, 10. wolne głosy, 11. zakończenie. Wstęp tylko dla członków związku.

Zarząd Placówki.

Interpelacje o komisarza Ligi w Gdańsku w Izbie Gmin.

Londyn. Poseł Labour Party Henderson zainterpelował ministra spraw zagranicznych, czy zdaje on sobie sprawę z konieczności mianowania nowego komisarza Ligi w Gdańsku jak najprędzej i czy podjęte zostały kroki dla przyspieszenia tej nominacji?

Odpowiadając w zastępstwie min. Edena, parlamentarny podsekretarz stanu lord Cranborne odpowiedział w sensie potakującym na oba pytania.

Na dodatkowe pytanie posła Hendersona czy ustępujący Wysoki Komisarz sprawować będzie swe funkcje aż do mianowania nowego komisarza, lord Cranborne odpowiedział twierdząco.

W Gdańsku aresztowano obecnie już wszystkich przywódców opozycji.

Gdańska policja aresztowała przywódcę stronnictwa centrowego posła księdza dr. Stachnika. Ponieważ przywódca stronnictwa niemiecko-narodowego dr. Blavier oraz przywódca partii socjalistycznej poseł Brill znajdują się już od kilku tygodni w areszcie ochronnym, poza komunistami, wszyscy przywódcy stronnictw opozycyjnych przebywają obecnie w więzieniu.

Poseł ks. dr. Stachnik został aresztowany bez wydania go policji przez Volkstag.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Placowo w złotych za 100 kg.	Poznań, 13. 2.	Bydgoszcz, 11. 2.
Zyto	22 75—23 00	24 00—24 25
Pszonica	27 75—28 00	27 75—28 00
Jęczmień browarowy	26 00—27 00	25 75—27 25
Owies	20 75—21 00	20 25—20 50
Mąka żytnia 65 proc.	31 75—32 25	35 25—35 75
Mąka pszenna 65 proc.	41 00—4 50	43 00—43 50
Otręby żytnie	16 25—16 75	16 75—17 00
Otręby pszenne grube	17 00—17 50	17 50—17 75
Otręby jęczmienne	16 50—17 75	17 75—18 25
Rzepak zimowy	54 00—55 00	52 00—53 00
Rzepak	—	47 00—49 00
Gorczyca	30 00—32 00	28 00—30 00
Ślęzię inlane	47 00—50 00	46 00—49 00
Peluszka	—	21 50—22 50
Wyka latowa	—	20 00—21 50
Groch Victoria	21 00—24 50	21 00—25 00
Groch Folgera	22 00—24 00	22 00—24 00
Seradela	21 00—23 00	21 00—24 00
Łubin niebieski	12 00—13 00	12 00—13 00
Łubin żółty	13 00—14 00	13 00—14 00
Mak niebieski	65 00—69 00	62 00—65 00
Koniczyna czerw. sur.	90 00—105 00	100 00—120 00
Koniczyna biała	85 00—125 00	90 00—125 00

Za redakcję odpowiedzialny: Władysław Rau w Nowym Mieście.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonego numeru lub odszkodowania.

Za liczne dowody współczucia, udział w pogrzebie i wieniec na trumnę kochanego męża i ojca

śp.

Teodora Balewskiego

składamy na tej drodze Wielebnemu Duchowieństwu naszej parafii, Czcig. Ks. Prof. J. Dembieńskiemu z Nowogomina, Prez. Okręgu VI Z. T. G. „Sokół” p. apt. St. Wolskiemu, T. G. „Sokół” — gnieźdo męskie Lubawa za zajęcie się pogrzebem, T. G. „Sokół” gnieźdo żeńskie, Cechowi Krawieckiemu, delegacji Koła Podoficerów Rezerwy, władzom powiatowym Stron. Narod. z Czcig. Ks. Prof. Dembieńskiem, władzom obwodu lubawskiego S. N. z Zarnym Prez. p. L. Szulcem, delegacjom S. N. Lubawy i Złotowa oraz wszystkim krewnym i znajomym serdecznie

„Bóg zapłać!”

Żona z dziećmi

Lubawa, w lutym 1937 r.

Ogłoszenie.

Podaję do publicznej wiadomości, że zostałem wyznaczony kuratorem spadku po ś. JANIE BOGUSŁAWSKIM w Dziadówie.

Osoby mające pretensje do Zmarłego, proszę kierować się do mnie w terminie pięciodniowym od daty ogłoszenia. Po wymienionym terminie, pretensje nie będą uznane.

Anastazy Grabowski — kurator
Dziadówo, ul. Sw. Katarzyny 42.

**Najlepszy
gónośląski węgiel
opałowy i kowalski
nadszedł
i polecam**

N. Ewertowski, Nowemiasto
handel żelaza, sprzętów dom.
i maszyn rolniczych.

Ostrzeżenie

Ostrzegam wszystkich, by mojej żonie Apolonii Zarnowskiej, która oddała się z domu, dikt nie przetrzymywał, gdyż za żadne koszty nie odpowiadam i winnych poróżnić do odpowiedzialności sądowej.

Wincenty Zarnowski
Samolawa.

FORMULARZE
poleca

Księgarnia „Drwęca”.

Stale na składzie

świeże owoce

południowe
jak i krajowe

polecam w wielkim wyborze:

pomarańcze hiszpańskie, jaskie, włoskie,
Mandarynki hiszpańskie, włoskie, greckie.
Grape-fruit, cytryny, winogrona, banany,
figi, orzechy kokosowe itd.

Poza tym polecam największy wybór:

Wino gronowych, owocowych

Wódek - Likierów

Koniaków - Rumu - Araku

itd., piwa, znane wody, „Marianki”, „Wody”, mineral.
Tytonie, galanterii, czekolady i cukrów.

firma Z. DUCHNA, DZIAŁDOWO

ul. Marszałka Piłsudskiego Nr. 4.

Szanownemu Obywatelstwu Nowogomina i okolicy
podaję do łaskawej wiadomości,

iż z dniem 20 bm. otwieramy

pierwszorzędny zakład krawiecki damsko-męski

w Nowym Mieście ul. 19 Stycznia 11 I. p.
SPECJALNOŚĆ: mundury dla szkół, wojska oraz dla Przewodniczących ks. ks. rewerendy.

Kreśląc się proszę o łaskawą poparcie byli pracownicy
pierwszorzędnych firm toruńskich i dyplomowani absolwenci
kursów kroju

Julian Jabłoński — Józef Nowosielski.

Na Post Sery

tylko
szwajcarskie
gdańskie itd.

Szproty

Węgorze

Piklingi

Szproty w oliwie

Byćki, skumbrie

Sardynki

F.BUDA, Brodnica,

Mostowa 2 i Rynek 25.

Sprzedaż

MASZYN

rolniczych

manetę, miódkarnie
różnego gatunku
własne i rowery

po bardzo niskich cenach
poleca

Firma J. G ARSTKA

Brodnica.

Kupisz najtaniej!

Naftę

silno-płomienną

Ropę naftową

Oliwy — Smary

Tran na skórę

Karbolineum

sadownicze

Mydła i Proszki

w drogerii

Zyg. Chojnacki

dawn. Kapeczyński

BRODNICA, Hellera 7

WĘGIEL

kowalski, opałowy, brykiety
poleca

Fr. Tysler, Lubawa.

Drzewo opałowe

gromady zdadne na płoty,
drzewo użytkowe, stale na
sprzedaż we wtorki i piątki.

Majątek Cibor, p. Lidzbark.

DRUKI

wszelkiego rodzaju

zwyczajne do naj-

wykwintniejszych

po cenach przystępnych

wykonuje

terminowo i gustownie

Drukarnia „Drwęca”

Nowemiasto.

Szan. Obywatelstwu miasta
Lidzbarka i okolicy podaję do
łaskawej wiadomości, iż z dniem
1 stycznia rb. otworzyłem

pracownię kłodziejską

w Lidzbarku

przy ul. Sądowej nr. 11

(równ. Jan Rogowski)

Wykonuję budowę wozów, po-
wozów wszelkie prace w zakresie
kłodziejskiego wchodzące, po
cenach bardzo przystępnych. —
Stwierdzam moim będzie Szan.
Klientele pod każdym wzgl.
zadowolę. — Proszę o łaskawą
poparcie mego przedsiębior-
stwa Z poważaniem

Antoni Kasprzycki.

SKÓRY

surowe

każdego rodzaju szczególnie
bydła i cielęce

zupuje stale i płaci najwyższe

ceny dzienne

Składnica Skór
CZ. BALCEROWICZ,
Brodnica n. Drw.

Tel. 111 przy moście.

Poszukuje od zaraz

UCZNIA

Władysław Piasecki,

mistrz stolarski

Nowemiasto, Kościelna 2

Potrzebna

dzielnicy

od 1. III 37 r. do wszelkich

prac domowych.

Urbanowska, Nowemiasto

Makulatura

(stare gazety)

na sprzedaż

w „Drwęcy”

Nowemiasto-Rynek